

KOMMER STATEN VARA RÄDDNINGEN FÖR OSS SOM VILL GRÄVA?

För några dagar sedan pratade jag med en vän som jobbar på Expressen TV. Han avslutade sin journalistutbildning i våras och vi diskuterade det faktum att många väljer yrket för att få vara en del av den tredje statsmakten. Att granska är i alla fall både min och min väns dröm.

Men som det ser ut nu kommer vi inte att få göra det på samma sätt som våra föregångare. Den klickstyrda journalistiken tvingar mediehusen att lägga energin på lättare nyheter för att överleva. Det är den ekonomiska nedåtspiralen som tvingat dem dit, och tyvärr är det som klickas på inte alltid den typen av nyheter som är viktiga för att upprätthålla demokratin.

Journalisterna har gått från folkbildare till informatörer, vidare till tredje statsmakten och har till slut blivit de ombud för publiken som de är i dag. Och det känns tungt. Vi blivande murvlar vill ju få gräva djupt och göra matiga avslöjanden! Dessutom visar undersökningar att idealbilden av en journalist mer och mer blivit en granskare de senaste 20 åren.

Ett behov av journalister kommer det alltid att finnas. Och en yrkesgrupp som är så viktig att den kallas just den tredje statsmakten kommer de andra två statsmakterna aldrig låta förvandlas till något som inte har råd att göra granskande journalistik. I alla fall inte om vårt land fortsätter att vara en välfungerande demokrati.

Så: Kommer det att startas licensfinansierade public service-tidningar som sysslar med grävande arbete? Kommer staten gå in med ett större presstöd när tidningsdöden blir allt för påtaglig och de privatägda mediehusen börjar kännas urvattnade?

Med tanke på det stora förtroende som SVT och Sveriges Radio har hos svenska folket tror jag att statliga tidningar skulle bli populära. En Sifo-undersökning som Medieakademin släppte i mars i år visar att Sveriges Radio väger tyngst då hela 73 procent har ganska eller mycket stort förtroende för SR, medan till exempel Expressen är lägst med 10 procent.

Den negativa effekten kan dock bli att de nya tidningarna konkurrerar ut de privata. Och ett land med nästan bara statlig media är inte ett tryggt land.

Är då högre presstödet lösningen? Kanske, men då måste man lösa problemet med vart de pengarna ska komma ifrån, och vilka tidningar som ska räddas.

Men min vän på Expressen sa något annat också. Att han kan lägga en halvtimme av sin arbetsdag på ett – i min mening meningslöst – klipp till webb-tv:n, men som snabbt genererar flera hundra tusen kronor i reklamintäkter. De pengarna kan sedan läggas på jobb som är mer av tredje statsmakten-anda.

Så kanske kan vi leva med att göra de där snabba nöjesnyheterna, för att senare kunna göra annat. Förhoppningsvis är detta bara en svacka i mediernas historia. Situationen kommer att förändras, så som den gjort fram tills nu. Det är bara det att går så långsamt att jag kanske måste vänta till slutet av min karriär.

Lina Alexandersson
2 oktober 2014